

SISÄLTÄÄ SALASSAPITOPYYNNÖN

MARKKINAOIKEUDELLE

Asia

Haastehakemus tekijänoikeuden loukkausta koskevassa asiassa

Kantajat

Crystalis Entertainment UG (haftungsbeschränkt) (jäljempänä "Crystalis")

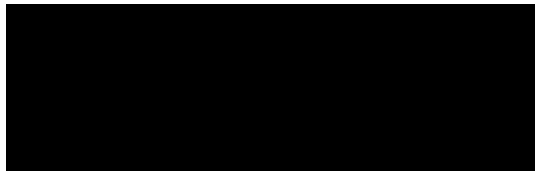
Scanbox Entertainment A/S (jäljempänä "Scanbox")

(yhdessä jäljempänä "**kantajat**")

**Asiamies ja
prosessiosoite**

OTM Mikko Junno
Asianajotoimisto Hedman Partners Oy
Pitkäsillanranta 3 A
00530 Helsinki
Puh. (09) 177 060, telefax (09) 629 759
mikko.junno@hedman-attorneys.com

Vastaaja

Oikeuspaikka

Markkinaoikeus on tekijänoikeuslain 61 §:n nojalla oikeuspaikkana tekijänoikeuslakiin perustuvissa riita-asioissa

1. JOHDANTO

Crystalis omistaa jäljempänä eriteltyt tekijänoikeudet televisiosarjaan **Black Sails** ja Scanbox elokuvaan **Taken 3**. Vastaaja on loukannut Crystaliksen tekijänoikeutta sarjan Black Sails kahteen jaksoon ja Scanboxin tekijänoikeutta elokuvaan Taken 3 saattamalla ne yleisön saataviin internetissä käyttäen BitTorrent-vertaisverkkoteknologiaa. Kantajat vaativat kanteessaan vastaajaa hyvittämään menettelynsä tekijänoikeuslain 57 §:n mukaisesti.

2. VAATIMUKSET

Crystalis vaatii, että markkinaoikeus velvoittaa vastaajan suorittamaan 1.000,00 euroa tekijänoikeuslain 57 § 1 momentin mukaisena hyvityksenä kahden televisiosarjan jakson luvattomasta yleisön saataviin saattamisesta BitTorrent-vertaisverkossa korkolain 4 § 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen siitä lukien, kun haaste on annettu vastaajalle tiedoksi (korkolain 9 §);

Scanbox vaatii, että markkinaoikeus velvoittaa vastaajan suorittamaan 750,00 euroa tekijänoikeuslain 57 § 1 momentin mukaisena hyvityksenä yhden elokuvan luvattomasta yleisön saataviin saattamisesta BitTorrent-vertaisverkossa korkolain 4 § 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen siitä lukien, kun haaste on annettu vastaajalle tiedoksi (korkolain 9 §); ja

Kantajat vaativat yhdessä, että markkinaoikeus velvoittaa vastaajan suorittamaan kantajien oikeudenkäyntikulut täysimääräisesti, mukaan lukien markkinaoikeuden oikeudenkäyntimaksun, korkolain mukaisine viivästyskorkeineen siitä lukien, kun markkinaoikeuden tuomion antamisesta on kulunut kuukausi. Oikeudenkäyntikulujen määrä tähän mennessä on yhteensä 5.840,00 euroa (asiamiehen kustannukset 3.840,00 euroa, markkinaoikeuden oikeudenkäyntimaksu 2.000,00 euroa), alv 0 %. Kantajat eivät vaadi arvonnlisäveroä korvattavaksi.

3. PERUSTELUT

3.1 Kantajien oikeudet

Tekijänoikeuslain 1 §:n mukaan sillä, joka on luonut taiteellisen teoksen, on tekijänoikeus teokseen. Tekijänoikeus tuottaa lain 2 §:n mukaisesti yksinomaisen oikeuden määrätä teoksesta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla se yleisön saataviin muun ohella välittämällä sitä yleisölle.

Tekijänoikeuslain 27 § oikeuttaa luovuttamaan tekijänoikeuden kokonaan tai osittain.

Crystaliksen asiavaltuus

Crystaliksella on sopimukseen perustuen yksinoikeus teosten välittämiseen yleisölle vertaisverkossa. Crystaliksen ja Starz Entertainment, LLC:n välinen lisenssisopimuksen kohta 2¹ antaa kantajalle oikeudet seuraavasti:

Starz grants to Licensee a -- exclusive right and license to: (a) Make available each Property via: -- (ii) the Licensed Service in the Territory --, for the purpose of protecting Starz's rights in and to each Property by taking appropriate measures against copyright infringements and internet-based piracy -- in connection with illegal use and illegal "filesharing" ("Internet-Piracy") of the Properties; and (b) enforce the exclusive rights in the Territory in a manner intended to cease and desist such infringements, to prevent further infringement in the Territory and to compensate Starz in the form of economic damages caused by Internet-Piracy --.

Sopimuksen termi *Property*² määritellään lisenssisopimuksessa seuraavasti:

-- those audio visual programs mutually agreed upon between the parties and delivered to Licensee by Starz for distribution via the Licensed Service pursuant to the terms and conditions of this Agreement. For the avoidance of doubt, each episode of a Television Property will also be deemed to be a separate Property under this Agreement.

¹ Todiste K1a s. 2.

² Termin määritelmä K1a s. 2 ja lista nimikkeistä, jota lisenssisopimus koskee s. 9. Lisenssisopimuksen voimassaoloa on pidennetty sopimuksen lisäosalla, kantajan todiste K1b.

Termi *Licensed Service*³ määritellään seuraavasti:

- - *file sharing networks (eg. Peer-2-Peer-Networks) including but not limited to e-Donkey, Kazaa and BitTorrent.*

Termi *Territory*⁴ on sopimuksessa määritelty seuraavasti:

Germany, Denmark, Sweden, Finland and the United Kingdom.

Starz Entertainment, LLC:llä on ollut oikeus luovuttaa mainitut oikeudet Crystalikselle sarjan Black Sails tuottajana ja Yhdysvaltojen Copyright Officeen rekisteröityneenä oikeudenhaltijana.⁵

Televisiosarjan tuottajan Starz Entertainment LLC:n kotipaikka on Yhdysvalloissa. Suomi ja Yhdysvallat ovat kumpikin liittyneet Bernin yleissopimukseen taiteellisten ja kirjallisten teosten suojaamisesta (SopS 79/1986, jäljempänä Bernin sopimus). Bernin sopimuksen 4 artiklan a kohdan mukaisesti suojaa saavat elokuvateokset, joiden tuottajan päätoimipaikka tai vakituinen asuinpaikka on sopimusvaltiossa. Bernin sopimuksen 5 artiklan 4 kappaleen c kohdan i alakohdan mukaisesti mainitun televisiosarjan alkuperämaa on Amerikan Yhdysvallat. Bernin sopimuksen 5 artiklan mukaan alkuperämaassa suojattu teos saa muissa sopimusvaltioissa samaa suojaa kuin toisen sopimusvaltion omat kansalaiset. Tekijänoikeuslain 63 §:n mukaan lain tekijänoikeutta koskevia säännöksiä sovelletaan elokuvateokseen, jonka tuottajan päätoimipaikka tai vakituinen asuinpaikka on Suomessa. Bernin sopimuksen 5 artiklan kansallisen kohtelun periaatteen mukaan mainittu televisiosarja saa Suomessa tekijänoikeuslain mukaista suojaa.

Scanboxin asiavaltuus

Scanbox on pohjoismaalainen elokuvien jakelija ja tällä on sopimukseen perustuen yksinoikeus saattaa elokuvaa Taken 3 yleisön saataviin Suomessa.

Oikeudet elokuvaan näytetään tekijänoikeuslain 7 §:n mukaisen tekijäolettaman kautta. Teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen

³ Lisenssisopimuksen K1a s. 1.

⁴ Lisenssisopimuksen K1a s. 2.

⁵ Ote Yhdysvaltojen tekijänoikeusrekisteristä todisteena K2.

varmistamisesta annetun direktiivin (2004/48/EY) 5 (a) artiklassa todetaan, että jotta kirjallisen tai taiteellisen teoksen tekijää voidaan pitää oikeutettuna ajamaan kannetta tekijänoikeutensa loukkaamisesta, riittää, että hänen nimensä on tavanmukaisella tavalla ilmoitettu teoksessa. Tämä tekijäolettama on todettu myös Suomen tekijänoikeuslain 7 §:ssä. Elokuvan Blu-ray julkaisun keskeisiltä paikoilta selkämuksesta sekä etu- ja takakansista käy ilmi kantajana olevan Scanboxin S-kirjaimen muotoinen tuotemerkki.⁶

3.2 Oikeudenloukkaus

Vastaaja on välittänyt yleisölle luvattomasti BitTorrent-verkossa Suomesta käsin seuraavia teoksia:

- Black Sails, kausi 2, jakso 1
- Black Sails, kausi 2, jakso 2
- Taken 3

BitTorrent-teknologiasta

Asiassa on kysymys BitTorrent -vertaisverkossa tapahtuneesta jakelusta. BitTorrent on vertaisverkkoteknologia, jonka tarkoitus on tiedostojen mahdollisimman tehokas jakelu rajattomalle määrälle vastaanottajia. Sen toimintaperiaatteen mukaisesti kustakin tiedostosta kiinnostuneet käyttäjät kiinnittyvät omalla ohjelmistollaan yhteen tai useaan kyseisiä tiedostoja jakavaan toiseen BitTorrent-käyttäjään. Tällaista kiinnittymisen ryhmittymää kutsutaan parveksi (swarm). Kiinnittymisen jälkeen ohjelma lataa toisilta käyttäjiltä tiedoston luoden kopion käyttäjän omalle laitteelle ja samanaikaisesti saattaen jo ladattuja osia edelleen yleisön saataviin.⁷ BitTorrent-teknologia mahdollistaa tiedoston edelleen jakamisen osissa ilman, että teoksen sisältävä tiedosto on kokonaisuutena latautunut laitteelle, mikä mahdollistaa teoksen tehokkaan jakelun. Parven jokainen käyttäjä osallistuu parven jakelukapasiteetin ylläpitämiseen siten, että parven muut käyttäjät voivat koska tahansa ladata heiltä näiden tarvitsemia

⁶ Kantajien kirjallinen todiste K3.

⁷ Tiedostojen yleisön saataviin saattamisesta BitTorrent-verkossa käytetään myös nimitystä ”jakaminen”.

tiedostojen paloja. Kuka tahansa voi liittyä parveen, joten saataville saattamisen kohteena oleva yleisö voi kasvaa kontrolloimattoman suureksi.

Kantajien suorittama valvonta

Kantajat valvovat internetin vertaisverkoissa tapahtuvaa tiedostonjakamista. BitTorrent-teknologialla tapahtuvaa jakamista valvotaan siten, että kantajien asiantuntija TECXIPIO GmbH (aiemmalta nimeltään Excipio GmbH) on kiinnittynyt kantajien teoksia jakaviin parviin NARS-ohjelmalla (lyhenne sanoista Network Activity Recording and Supervision), joka kirjaa lokitiedostoihin olennaiset tiedot kustakin parveen kiinnittyneestä IP-osoitteesta. TECXIPIO GmbH on tehnyt koelatauksen vastaajan IP-osoitteen kohdalta varmistaen, että tämä todella on sallinut teosten edelleen jakamisen. Koelatauksen tulosta verrataan kantajien teoksiin, jolla varmistetaan tiedoston jakamisen loukanneen kantajien tekijänoikeutta.

NARS tallentaa koelatauksen eri vaiheiden aikana BitTorrent-protokollassa liikkuvat tiedot valvontaa suorittavan TECXIPIO GmbH -yhtiön tietokantaan. Samanaikaisesti TECXIPIO GmbH käyttää avointa Tcpcdump-ohjelmaa tallentamaan NARS:n ja jakamiseen käytetyn ohjelman välisen kommunikaation PCAP-tiedostoihin. PCAP on yleisesti tunnettu formaatti verkkoliikenteen havainnoimiseen ja on siten asiantuntijoiden varmistettavissa. NARS:n ja Tcpcdumpin tallentamia tietoja on ohjelmallisesti verrattu keskenään ja varmistettu, että kummatkin ohjelmat ovat tallentaneet identtiset tiedot.

Valvonnan seurauksena tallennettujen tietojen avulla on mahdollista luoda profiilit BitTorrentin käyttäjistä, josta voidaan päätellä mm. onko samaa IP-osoitetta käyttänyt yksi vai useampi käyttäjä.

Crystalis on havainnut IP-osoitteesta [REDACTED] loukatun Crystaliksen tekijänoikeutta televisiosarjaan Black Sails. Crystalis on hakenut markkinaoikeudelta tekijänoikeuslain 60 a §:n mukaista määräystä, että teleoperaattori Elisa Oyj:n on kerrottava, kenen käytössä IP-osoite on ollut ajankohtana 4.2.2016 klo 07:37:54 (UTC). Markkinaoikeus on antanut kantajalle 7.7.2016 päätöksen Nro 425/16, Dnro 2016/120, jossa markkinaoikeus on määrännyt Elisa Oyj:n kertomaan, kenen käytössä IP-

osoite on ollut. Elisa Oyj on kertonut, että IP-osoite on kyseisenä ajankohtana ollut vastaajan nimissä olleen liittymän käytössä.⁸ Samasta IP-osoitteesta on loukattu samalla teknisellä profiililla myös Scanboxin tekijänoikeutta. Scanbox liittyy kanteeseen yhteisen asiamiehen edustamana.

Vastaajan liittymästä havaitut kantajien tekijänoikeutta loukkaavat teot ovat tapahtuneet aikavälillä 17.11.2015 kello 18:30:12 – 4.2.2016 kello 20:29:07 (UTC). Valvonnan seurauksena tallennettujen toistuvasti yhtenevien teknisten tietojen perusteella loukkaukset on voitu profiloida tapahtuneen samasta lähteestä kuin se loukkaus, joissa operaattori on vahvistanut liittymän kuuluneen vastaajalle. On erittäin todennäköistä, että kaikki vaaditut loukkaukset on tehty samasta lähteestä ja niiden takana on ollut sama henkilö.

Kaikkien havaintojen kohdalla käytetyksi BitTorrent-ohjelmaksi on teknisten jälkien perusteella voitu yksilöidä µTorrent-niminen ohjelma. BitTorrent-ohjelmat arpoivat käyttöönottaessa itselleen tiedonsiirtoa varten tiedonsiirtoportin, jonka numero säilyy ohjelmaa käytettäessä pääsääntöisesti samana niin kauan kuin ohjelmaa ei päivitetä tai sen asetuksiin ei aiheudu muutoksia.⁹ Kantajiin kohdistuneissa oikeudenloukkauksissa on havaittu, että kaikkien IP-osoitteesta [REDACTED] havaittujen oikeudenloukkausten kohdalla on käytetty samaa porttia 49244 ja µTorrent-ohjelmaa.¹⁰ Kaikki loukkaukset on näin ollen erittäin suurella todennäköisyydellä tehty samaa laitetta käyttäen.

Todisteena K4 on selvitys valvontaohjelman tallentamista tapahtumista, joista kustakin on tapahtuman tiedot tallennettu myös PCAP-tiedostoon. Kantajat toimittavat PCAP-tiedostot asiantuntijalle analyysiä varten, jos havaintojen luotettavuudesta ei päästä yksimielisyyteen.

⁸ Vastaajan IP-osoitteen järjestysnumero päätöksessä on 840.

⁹ Kantajien kirjallinen todiste K6.

¹⁰ Ohjelman käyttämä tiedonsiirtoportti ilmenee kantajien kirjallisen todisteen K4 kohdasta "Ports", jossa ylempi portti on µTorrent-ohjelman käyttämä tiedonsiirtoportti.

Vastaaja on itse tehnyt oikeudenloukkaukset

Kantaja tarkkailee BitTorrent-liikennettä myös DHT-protokollan avulla seuraten, mitä tiedostoja jakaviin parviin kustakin IP-osoitteesta on yhdistetty, ja mitä porttia IP-osoitetta käyttävä BitTorrent-ohjelma käyttää. Vastaajan liittymän käyttämästä IP-osoitteesta [REDACTED] on aikajaksolla 9.11.2015 – 30.8.2016 havaittu 486 kertaa yhdistetyn muita kuin kantajan teoksia koskevia tiedostoja jakaviin BitTorrent-parviin.¹¹ Näistä valtaosassa tiedostonimi viittaa tekijänoikeudella suojattuun aineistoon. Tällaisia havaintoja on lähes päivittäin ja useita havaintoja päivässä. Suuri osa havainnoista on samasta tiedonsiirtoportista 49244 ja viittaa samaan BitTorrent-ohjelmaan ja käyttäjään kuin kantajan teoksia koskeneissa havainnoissa. IP-osoitteesta havaittu BitTorrent-liikenne viittaa samoihin televisiosarjoihin ja käyttöprofiili on siinä määrin yhtenäinen, että IP-osoite on erittäin suurella todennäköisyydellä ollut yhden ja saman henkilön käytössä kaikkien havaintojen kohdalla. Teosten jakaminen on tapahtunut säännönmukaisesti ja pitkällä aikavälillä useiden kuukausien ajan, joten IP-osoitteesta havaittu BitTorrent-liikenne viittaa siihen, että oikeudenloukkausten tekijä on talouden vakituinen asukas.

Vastaajan nimellä löytyvällä Instagram-tilillä [REDACTED] on julkaistu kuva Black Sails -televisiosarjan kolmannen kauden kolmannen jakson kohtauksesta.¹² Kuva on julkaistu 9.2.2016. Kantajat ovat havainneet, että vastaajan liittymästä on jaettu televisiosarjan Black Sails kolmannen kauden kolmatta jaksoa 7.2.2016 eli kaksi päivää aikaisemmin kuin vastaajan Instagram-tilillä on julkaistu kyseinen kuva.¹³ Kantajat pitävät selvitettyinä, että kyse on vastaajan Instagram-tilistä. Kuvan julkaisija antaa kuvan perusteella ymmärtää, että hän on itse katsonut kyseisen jakson. Vastaajan julkaiseman Instagram-kuvan ja vastaajan liittymästä havaittujen oikeudenloukkausten yhtenevyyden nojalla on ilmeistä, että vastaaja on

¹¹ Kantajan kirjallinen todiste K4.

¹² Kantajien kirjallinen todiste K7.

¹³ Kantajien kirjallinen todiste K5, sivu 6 rivi 137. DHT-protokollan valvonta ja teosten koepalojen lataaminen tehdään erillisillä järjestelmillä, minkä vuoksi kaikista DHT-protokollassa havaituista Crystaliksen teoksista ei ole välttämättä ladattu koepalaa. DHT-protokollan havainnot osoittavat kuitenkin, että IP-osoitteista on yhdistetty kyseistä tiedostoa jakavaan parveen todisteesta ilmenevällä päivämäärällä.

syyllistynyt itse oikeudenloukkauksiin. Kantajat katsovat, että vastaajan osallisuudesta oikeudenloukkauksiin ei näin ollen jää epäselvyyttä.

3.3 Hyvitysvastuu (TekijäL 57 § 1 mom.)

Hyvitys kuuluu olennaisena osana tekijänoikeuslaissa säädettyyn seurausjärjestelmään ja sen tarkoitus on osaltaan tehokkaasti ehkäistä tekijänoikeuksien loukkaamista ja siis myös suojattujen teosten lainvastaista käyttöä. Hyvitysvastuu ei edellytä, että tekijänoikeuden loukkaus olisi tehty tuottamuksellisesti. Kun kysymyksessä on lain sanamuodonkin mukaan kohtuullinen hyvitys, tuomioistuimen on hyvityksen suuruutta harkittaessa otettava huomioon tapauksen erityispiirteet. Tapauksen erityispiirteet voivat vaikuttaa myös hyvitysvastuuta ankaroittavasti. Hyvityksen tarkoituksena on saattaa oikeudenhaltija siihen asemaan, jossa tämä olisi ollut ilman tekijänoikeuden loukkausta.

Oikeuskirjallisuudessa on katsottu, että hyvityksen kohtuullisuutta on lähtökohtaisesti arvioitava oikeudenhaltijan näkökulmasta, sillä kyse on oikeudenhaltijan suojaksi säädetystä seuraamuksesta. EU-direktiivin 2004/48/EY (nk. ”enforcement-direktiivi”) mukaan oikeudenhaltijoiden käytettävissä olevien oikeussuojakeinojen on oltava tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia. Hyvityksen määrä ei voi olla ainoastaan nimellinen, tai muuten oikeussuojakeinon tehokkuus ja varoittavuus jäisi toteutumatta. Nyt käsiteltävän tapauksen erityispiirteet puhuvat sen puolesta, että hyvityksen määrän on oltava tuntuva.

Kohtuullinen hyvitys yksityishenkilönä tapahtuneesta ammattimaista jakelua vahingoittavasta ja tämän kanssa kilpailevasta toiminnasta on 500 euroa televisiosarjan jaksoa ja 750 euroa elokuvaa kohti.

Hyvityksen määrään vaikuttavat seikat

Hyvityksen määrän tulee olla tuntuva seuraavien seikkojen nojalla:

- 1) Teoksia on saatettu huomattavan suurten yleisömäärien saataviin;
- 2) Teokset ovat olleet uusia, minkä vuoksi teko on omiaan aiheuttamaan huomattavan suurta vahinkoa;

- 3) Teoksia on jaettu pitkällä aikavälillä, mikä on omiaan lisäämään oikeudenloukkauksesta aiheutunutta vahinkoa;
- 4) Vastaajan tekijänoikeuksia loukkaava toiminta on ollut tahallista ja ilmentää välinpitämättömyyttä tekijänoikeuksia kohtaan; sekä
- 5) Teoksia on jaettu kopiosuojaamattomassa muodossa, mikä edesauttaa niiden luvaton levittämistä.

*Yleisön saataviin saattamisen kohteena olleiden käyttäjien määrä
hyvitysvastuuta ankaroittavana seikkana*

Vastaaja on käyttänyt teoksia saattamalla ne yleisön saataviin vertaisverkossa siten, että rajoittamattomalla yleisöllä on ollut mahdollisuus saada niiden suojaamaton kappale itselle. Vertaisverkon tarkoitus on tarjota teoksia hajautetusti ja tehokkaasti kenen tahansa niitä haluavan käyttöön ohittaen lailliset jakelukanavat ja teoksen suojaksi asetetut tekniset järjestelmät. Hajautuksen merkitys on, että verkon toimivuuden kannalta kriittiset tapahtumat tapahtuvat käyttäjien asiakasohjelmien välityksellä keskuspalvelimen sijaan. Verkon alasajo vaikeutuu tämän vuoksi olennaisesti, sillä tiedosto on saatavissa verkossa niin kauan kuin käyttäjillä on vähintään yhdessä hallussa tiedosto eheänä. Jokaisen käyttäjän osallistuminen siten vahvistaa verkon toimintaa ja on kokonaisuuden kannalta merkityksellistä. Vertaisverkko edellyttää toimiakseen jatkuvan virran käyttäjiä, jolloin jokaisen käyttäjän osallistuminen verkon toimintaan on merkityksellistä ja omiaan aiheuttamaan merkittävää vahinkoa tekijänoikeuksien haltijoille. Vastaaja on omalla panoksellaan edesauttanut vertaisverkon tavoitteen toteutumista.

Teoksen saattaminen yleisön saataviin on oikeudenhaltijalle tekijänoikeuslain nojalla kuuluva yksinoikeus. Tämän yksinoikeuden loukkaukseen riittää jo se, että teos on ollut yleisön saatavilla; oikeudenloukkaus ei edellytä, että yleisö olisi valmistanut teoksestaan yhtään kappaletta. Mitä suuremman yleisön saataville teos saatetaan, sitä merkittävämpi oikeudenloukkaus on. Kantajien hyvitysvaativuuden kannalta ei näin ollen ole olennaista, kuinka monta teoskappaletta vastaaja on liittymästään levittänyt, vaan kuinka suurelle yleisölle hän on teosta tarjonnut ladattavaksi. Hyvityksen suuruuden määrittämisen on tämän vuoksi perustuttava siihen, kuinka suuren yleisön saataville vastaaja on teosta saattanut. Tätä käsitystä tukee sekin seikka, että käytössä olevat

käyttömaksut perustuvat tähän tietoon: Tilauspohjaisissa suoratoistopalveluissa käyttäjien määrä on yleisesti merkittävä tekijä lisenssimaksun minimimäärän suuruudelle¹⁴.

Vastaaja on jakanut kantajien teoksia osallistuen parviin, jotka ovat havaintopäivien aikana olleet satojen käyttäjien kokoisia.¹⁵ Kun kutakin teosta jaetaan useissa eri parvissa, ja koska yleisön kiinnittyminen kuhunkin parveen on täysin satunnaista, on vastaajan kokonaisyleisöksi laskettava kaikki teoksiin eri parvissa kiinnittyneet käyttäjät yhteensä. Kokonaisyleisöt ovat olleet vastaavasti useita tuhansia käyttäjiä yhden päivän aikana.¹⁶ Yleisön saataviin saattamisen kohteena olleet käyttäjämäärät ovat olleet huomattavia, minkä perusteella hyvitys on tuomittava tuntuva suuruusena.

BitTorrent-verkkoteknologiaa on ylläpitäjiin kohdistettujen oikeudellisten toimien johdosta kehitetty siten, että tietoa tiedostonjaon toteutuneesta tavumäärästä ja jaettujen teoskappaleiden lukumäärästä ei enää tallennu. Tämän vuoksi hyvityksen määrää ei voida määrittää näiden tietojen perusteella, kuten oli esimerkiksi korkeimman oikeuden nk. Finreactor-ratkaisussa KKO 2010:47. Kantajien oikeussuojan kannalta on olennaista, että hyvitystä määritettäessä merkitystä ei anneta sellaisen selvityksen puuttumiselle, jonka hankkimisen tekijänoikeutta loukkaavat tahot ovat tietoisesti pyrkineet estämään. Jakomääristä tehdyn selvityksen puuttumiselle ei tule antaa merkitystä, vaan hyvitystä on korjattava ylöspäin, jotta tämän seikan vaikutus poistuu. Kantajat ovat näyttäneet sen, minkä ovat voineet eli käyttäjien määrän kussakin BitTorrent-parvessa, ja käyttäjien määrä on ollut huomattavan suuri. Ottaen huomioon, että käyttäjämäärä tapauksessa on jo vuorokauden mittaisella havaintojaksolla ollut verrattavissa Finreactor-palvelussa käytössä olleeseen koko palvelun elinkaaren aikaiseen 10.000 käyttäjän enimmäismäärään, on hyvityksen oltava teosta kohti huomattavasti suurempi.

¹⁴ Kuten Teoston ry:n hinnoittelussa tilauspohjaisille palveluille.

¹⁵ Kantajien kirjallinen todiste K4, kohta ”Swarm Peers”.

¹⁶ Kantajien kirjallinen todiste K4, kohta ”Total Peers”.

Loukkauksen ajoittuminen hiljattain julkaisun jälkeen hyvitysvastuuta ankaroittavana tekijänä

Vastaaja on saattanut yleisön saataviin kantajien teoksia marras-helmikuussa 2015 – 2016. Black Sails-sarjan toisen kauden kansainvälinen ensi-ilta on ollut 24.1.2015. Elokuva Taken 3 on julkaistu kotimyyntiin DVD- ja Blu Ray -levyillä 7.5.2015.

Vastaaja on osallistunut kantajien teosten luvattomaan jakamiseen niiden ollessa hiljattain julkaistuja. Tämä on ollut omiaan alentamaan teoksiin kohdistuvaa kaupallista kysyntää heti teosten kaupallisen hyödyntämisen elinkaaren alusta, jolloin suurin osa teosten tuotosta kertyy. Vastaajan toiminnan ajoitus on siten otettava huomioon hyvityksen määrää korottavana seikkana.

Teosten jakaminen pitkällä aikavälillä hyvitysvastuuta ankaroittavana tekijänä

Vastaaja on saattanut kantajien teoksia yleisön saataviin huomattavan pitkällä aikavälillä:

Taken 3: Jaettu aikavälillä 26.9.2015–4.2.2016

Black Sails, kausi 2 jakso 1: Jaettu aikavälillä 3.12.2015–4.2.2016

Black Sails, kausi 2 jakso 2: Jaettu aikavälillä 30.11.2015–4.2.2016

Kantajien teoksia on jaettu useiden kuukausien mittaisilla ajanjaksoilla, jolloin suuremmalla määrällä käyttäjiä on ollut mahdollisuus hankkia teosten kopiot itselleen, ja teosten kohdeyleisö samalla laajempi. Tämä korostaa oikeudenloukkausten vakavuutta, minkä vuoksi oikeudenloukkausten pitkäaikaisuus on otettava huomioon hyvityksen määrää korottavana tekijänä.

Teon tuomittavuus hyvitysvastuuta ankaroittavana tekijänä

Oikeuskäytännössä on huomioitu teon tuomittavuus hyvityksen määrää arvioitaessa ankaroittavana seikkana. Näin on tehty esimerkiksi ratkaisussa KKO 2001:42, jossa oli kysymys tahallisesta teosta ja siten hyvitys ei ennakkopäätöksen mukaan voi olla nimellinen. Myös vuosikirjan ulkopuolelle jääneessä KKO 2010:48:n kanssa rinnakkaisessa ratkaisussa

KKO 30.6.2010, Drno R 2008/72, 1399 on huomioitu hyvitysvastuuta ankaroitavana seikkana, että vastaaja oli varsin hyvin käsittänyt menettelynsä oikeudenvastaisuuden ja vahingollisuuden.

BitTorrent-verkon toimintaperiaate tiedostojen edelleen jakamiseksi ja suojattujen teosten levittämisen lainvastaisuus on hyvin yleisön tiedossa ja vastaajan on myös täytynyt tämä käsittää. BitTorrent-verkon käyttö ei tapahdu vahingossa, vaan edellyttää käyttöön suunnitellun erillisen ohjelman asentamista tietokoneelle. BitTorrent-ohjelmien käyttöliittymästä käy tavanomaisen käytön aikana selkeästi ilmi, että ohjelma jakaa ladattavaa tiedostoa edelleen latauksen aikana. Vastaaja on ryhtynyt BitTorrent-verkon käyttöön tietoisena toimintansa lainvastaisuudesta, mikä osoittaa vastaajan suhtautuvan vähättelevästi tekijänoikeuksiin. Hyvityksen on tämän vuoksi oltava määrältään huomattava.

Välitettyjen teosten haavoittuva muoto hyvitysvastuuta ankaroitavana tekijänä

Vastaaja on saattanut teoksia yleisön saataviin vailla minkäänlaisia kopiointisuojausjauksia. Luvallisesti levitettyinä tällainen aineisto on saatavilla vain suojattavassa muodossa, jolloin sen kopiointi edelleen ei ole mahdollista ja teokset ovat tekijän jälkikontrollin piirissä. Kun vastaajan tekemä teosten välittäminen yleisölle on kohdistunut suojaamattomiin versioihin, hän on osallistunut toimintaan, joka on ollut omiaan haavoittamaan teosten laillista jakelua. Tällaista toimintaa on arvioitava hyvityksen määrää korottavana seikkana. Myös oikeuskirjallisuudessa on katsottu, että hyvitys suojaamattomien teosten internetissä tapahtuvasta luvattomasta käytöstä on perusteltua olla tavanomaista suurempi.

Hyvityksen määrä

Tapauksen erityispiirteet puoltavat hyvityksen pitämistä tuntuvana, jotta hyvityksellä on tekijänoikeuslain seurausjärjestelmässä tarkoitettu yleisestävä vaikutus. Edellä esiin tuodut seikat huomioon ottaen kantajan hyvitysvaatimus on kohtuullinen ja tulee tuomita vastaajan maksettavaksi.

4. KANTAJIEN KÄSITYS ASIAAN VAIKUTTAVISTA TOSISEIKOISTA

1. Crystaliksella on tekijänoikeuslain 2 §:n mukainen yksinoikeus saattaa Black Sails –sarjaa yleisön saataviin vertaisverkossa Suomesta käsin.
2. Scanboxilla on tekijänoikeuslain 2 §:n mukainen yksinoikeus elokuvien Taken 3 levittämiseen Suomessa.
3. Vastaaja on saattanut yleisön saataviin kahta jaksoa sarjaa Black Sails sekä elokuvaa Taken 3 BitTorrent-verkossa ilman lupaa tällaiseen toimintaan.
4. Vastaaja on saattanut teoksia rajoittamattoman yleisön saataviin ja toteutunut yleisön määrä on ollut huomattavan korkea.
5. Vastaaja on saattanut teoksia yleisön saataviin huomattavan pitkällä aikavälillä.
6. Vastaaja on saattanut yleisön saataviin teosten suojaamattomia versioita.
7. Vastaaja on saattanut teoksia yleisön saataviin hyvin pian niiden julkaisun jälkeen.
8. Vastaajan toiminta on ollut tahallista.

5. SALASSAPITOPYYNTÖ

Todisteina K1a–K1b olevat asiakirjat sisältävät tietoja Crystaliksen yksityisestä liikesalaisuudesta ja tietoja Crystaliksen yksityistä elinkeinotoimintaa koskevista seikoista. Nämä ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisesti salassa pidettäviä. Salassapitoa puoltaa se, että Crystaliksen joutuessa puolustamaan oikeuksiaan niiden loukkausta vastaan, tämän ei pidä johtaa siihen, että Crystaliksen kilpailijoilla olisi pääsy tietoon siitä, miten Crystalis on teosten jakelun sopimuksellisesti järjestänyt. Tietojen julkisiksi tuleminen todennäköisesti aiheuttaisi merkittävää haittaa tai vahinkoa Crystalikselle siten, kuin YTJulkL:n 10 §:ssä säädetään, joten salassapito on perusteltua.

Todisteena K5 oleva asiakirja sisältää liikesalaisuutena pidettäviä yksityiskohtia kantajan suorittaman valvonnan metodeista ja laajuudesta. Julkisuuteen tullessaan tiedot todennäköisesti vaikeuttaisivat valvonnan suorittamista jatkossa ja siten aiheuttaisi merkittävää haittaa ja vahinkoa kantajalle siten kuten YTJulkL:n 10 §:ssä tarkoitetaan. Nämä ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisesti salassa pidettäviä.

Pyydämme markkinaoikeutta määräämään asiakirjat salaiseksi 10 vuodeksi oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain (YTJulkL) 10 §:n ja 11 §:n nojalla.

TODISTELU

Asiakirjatodistelu:

K1a-1b: Starz Entertainment, LLC ja Crystalis Entertainment UG välinen lisenssisopimus, päivätty 2.10.2014, sekä sopimuksen lisäosa, päivätty 1.11.2017. (Salassapidettävä)

Todistusteema: Crystalis Entertainment UG:llä on Starz Entertainment, LLC:ltä johdettu tekijänoikeus sarjaan Black Sails.

K2: Ote Yhdysvaltain Copyright Officen tietokannasta koskien Black Sails -sarjaa.

Todistusteema: Starz Entertainment, LLC on ollut pätevä lähde Crystalis Entertainment UG:n tekijänoikeuden saannolle.

K3: Elokuvan Taken 3 blu-ray julkaisun kannet.

Todistusteema: Scanbox Entertainment A/S:lla on tekijänoikeus elokuvaan; Scanbox Entertainment A/S:lla on asiavaltuus asiassa.

K4: TECXIPIO GmbH:n selvitys NARS-ohjelman lokitiedoista.

Todistusteemat:

- Vastaaja on loukannut kantajien tekijänoikeutta saattamalla kantajien teoksia yleisön saataviin;
- Yleisön määrä on ollut huomattavan suuri;
- Loukkausten ajankohta on ollut lyhyen ajan sisällä teosten julkaisun jälkeen.

K5: Activity in BitTorrent Network of Specific IP Address:

██████████ (Salassapidettävä)

Todistusteema: Liittymästä havaittu BitTorrent-liikenne viittaa vastaajaan henkilökohtaisesti; Vastaaja on tehnyt itse tekijänoikeuden loukkaukset.

K6: µTorrent-ohjelman asetukset.

Todistusteema: Oikeudenloukkaukset on tehnyt sama henkilö.

K7a–b: Ruutukaappaus vastaajan Instragram-tilistä sekä HBO-palvelusta tv-sarjan Black Sails kolmannen kauden kolmannesta jaksosta.

Todistusteema: Vastaaja on katsonut tv-sarjaa Black Sails; Vastaaja on tehnyt itse tekijänoikeuden loukkaukset.

Helsingissä 22.3.2018

CRYSTALIS ENTERTAINMENT UG (HAFTUNGSBESCHRÄNKT)
SCANBOX ENTERTAINMENT A/S

Laati

Mikko Junno

Lakimies, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja
Helsinki